

Rakennusjärjestys

Tyrnävän kunta

Kunnanhallitus laittanut vireille 25.11.2024 § 227
luonnos nähtävillä 27.11.2024-17.1.2025

26.11.2024

Sisällysluettelo

1. Yleistä	7
1 § Rakennusjärjestyksen tehtävä ja tavoite	7
2 § Rakennustapaohjeet	8
3 § Rakennushankkeen ja toimenpiteen ennakkolausunnot	8
4 § Määritelmiä soveltamisesta	8
2. Rakennuskohteen rakentaminen	9
5 § Rakennuskohteen sopeutuminen ympäristöön ja ympäröivään rakennuskantaan rakennuspaikoilla ja yleisillä alueilla	9
5.1 Yleiset määräykset	9
5.2 Tekniset laitteet julkisivussa	9
5.3 Korjausrakentaminen	9
6 § Rakennuskohteen sijoittelu rakennuspaikalle	9
6.1 Yleiset määräykset	9
6.2 Erityismääräys asemakaava-alueilla	9
7 § Rakennuskohteen korkeusasema	9
7.1 Yleiset määräykset	9
7.2 Erityismääräykset asemakaava-alueilla	9
8 § Tontin rajan ylittäminen katu- tai muulle yleiselle alueelle	10
8.1 Rakennuksen vähäiset ylitykset yleisille alueille	10
8.2 Rakennukseen kiinnitettävän vähäisen laitteen, suojan ja katoksen vähäiset ylitykset yleisille alueille	10
9 § Tontin sisäisen rakennusalueen rajan ylittäminen	10
10 § Maanalainen rakentaminen	11
11 § Rakennuspaikan ja rakennuskohteen osoitemerkinä	11
11.1 Yleiset määräykset	11
11.2 Erityismääräykset asemakaava-alueilla	11
12 § Rakennuspaikan ja rakennuskohteen valaistus	11
13 § Mainos- ja tekniset laitteet	11
13.1 Yleiset määräykset	11
13.2 Valaistut laitteet	11
13.3 Siirrettävät laitteet	12
3. Erityiset määräykset rakentamisesta asemakaava-alueen ulkopuolelle	13
14 § Suunnittelutarvealueen määrittäminen	13
15 § Rakennuspaikalle asetettavat vaatimukset	13
15.1 Yleiset määräykset	13
15.2 Selvitysvaatimukset	13
15.3 Asuinrakennuspaikkaa koskevat määräykset	13

16 § Rakennusoikeus, rakennuskohteiden koko ja käyttötarkoitus.....	13
16.1 Pysyvään asumiseen tarkoitettu asuinrakennuspaikka	13
16.2 Pienteollisuus asuinrakennuspaikalla	14
16.3 Loma-asumisen rakennuspaikka ranta-alueella	14
16.4 Loma-asumisen rakennuspaikka ei ranta-alueella	14
16.5 Muut rakennuspaikat ranta-alueen ulkopuolella.....	14
16.6 Kellari- ja ullakkotilojen rakentaminen	15
17 § Rakentamisen määrä, maantilarakentaminen	15
17.1 Rakentamisen määrä	15
17.2 Asuinrakentaminen	15
17.3 Majoitus- ja matkailurakennukset	15
18 § Eläinsuojat muualla kuin maatilalla.....	15
18.1 Rakentamisen määrä.....	15
18.2 Etäisyysvaatimukset.....	15
18.3 Muu eläimenpito	15
4. Rakentaminen ranta-alueilla	17
19 § Rakennuskohteen sopeutuminen ranta-alueille	17
20 § Lupaa edellyttävän rakennuskohteen korkeusasema ranta-alueilla ja muilla alavilla alueilla	17
20.1 Yleiset määräykset.....	17
20.2 Määräykset alimmista rakentamiskorkeuksista	17
21 § Vähimmäisetäisyydet rantaviivasta	17
22 § Saunalauttaa koskevia määräyksiä.....	18
5. Rakentamisen luvanvaraisuus	19
24 § Luvanvaraisuudesta vapautetut uudisrakentamiskohteet ja niitä koskevat määräykset	19
24.1 Yleismääräys.....	19
24.2 Aidat ja niiden tukimuurit	19
24.3 Tukimuurit	20
24.4 Ilmalämpöpumput	20
24.5 Jätevesijärjestelmät	20
24.6 Julkisivuun kiinnitettävät laitteet	21
24.7 Laiturit	21
24.8 Kasvihuoneet ja kasvutunnelit	21
24.9 Lantalat, lietesäiliöt ja laakasiilot.....	21
24.10 Siilot ja varastointisäiliöt	21
24.11 Liikuteltavat laitteet	21
24.12 Aurinkosähköjärjestelmät.....	21
24.13 Rakennukseen liittyvät katokset.....	21
24.14 Muuntamot ja muut sähköverkkoa palvelet rakennelmat.....	21

25 § Luvanvaraisuudesta vapautettavat korjaus- ja muutostyöt ja niitä koskevat määräykset	22
25.1 Yleismääräys	22
25.2 Asuinrakennusten terassien ja parvekkeiden lasittaminen.....	22
25.3 Savupiiput ja tulisijat	22
25.4 Julkisivun ja katon värisävyn ja (materiaalin) muutokset	22
6. Rakentaminen erityisalueilla	23
26 § Arvokkaat ja suojellut ympäristöt ja kohteet	23
26.1 Arvokkaan kulttuuriympäristöalueen ja kohteen määritelmä	23
26.2 Erityisalueen yleiset määräykset	23
26.3 Suojellun rakennuksen määritelmiä	23
26.4 Selvitysvaatimukset	23
27 § Rakentaminen pohjavesialueilla.....	23
27.1 Pohjaveden suojelu ja pilaantumisen estäminen	23
27.2 Selvitysvaatimukset.....	24
27.3 Maalämpökaivojen sijoittaminen pohjavesialueilla	24
28 § Pilaantunut maaperä	24
28.1 Selvitysvaatimukset.....	24
28.2 Ilmoitusvaatimus	24
28.3 Määräys	24
29 § Haitalliset yhdisteet	24
29.1 Ilmoitusvaatimus.....	24
29.2 Selvitysvaatimukset	24
29.3 Määräys	24
29.4 Happamat sulfaattimaat.....	24
30 § Puisten perustusrakenteiden huomioon ottaminen.....	25
30.1 Yleiset määräykset.....	25
30.2 Selvitysvaatimukset	25
31 § Melun ja värinän huomioiminen	25
31.1 Yleiset määräykset	25
31.2 Selvitysvaatimukset.....	25
32 § Voimalinja- ja kaasuputkialueet.....	25
7. Luonnon monimuotoisuus rakentamisessa.....	27
32 § Luonnon monimuotoisuuden huomioiminen kaikilla rakennuspaikoilla.....	27
32.1 Yleiset määräykset.....	27
32.2 Pihan rakentaminen	27
32.3 Selvitysvaatimus.....	27
33 § Erityismääräykset asemakaava-alueilla	27
33.1 Yleiset määräykset.....	27
33.2 Pihan rakentaminen	27

34 § Erityismääräykset asemakaava-alueiden ulkopuolisilla alueilla.....	27
35 § Erityismääräykset ranta- alueilla	28
35.1 Yleiset määräykset	28
35.2 Pihan rakentaminen.....	28
36 § Arvokkaat luontoalueet.....	28
37 § Lintuturvallinen rakentaminen	28
8. Piha-alueen rakentaminen.....	29
38 § Piha-alueen suunnittelu ja rakentaminen	29
38.1 Yleiset määräykset.....	29
38.2 Korjausrakentaminen koskeva erityismääräys.....	29
39 § Piha-alueen korkeusasema	29
40 § Pengerrykset ja tukimuuri.....	29
41 § Ajoneuvoliittymä ja liikennejärjestelyt, pelastustie	29
41.1 Ajoneuvoliittymä.....	29
41.2 Liikennejärjestelyjen turvallisuus.....	29
41.3 Pelastustie.....	30
42 § Auto- ja polkupyöräpaikat	30
42.1 Moottoriajoneuvot ja sähköiset liikkumisvälineet	30
42.2 Polkupyöräpaikat	30
42.3 Polkupyöräpaikat, korjaus- ja muutostyöt.....	30
43 § Vesihuolto.....	31
44 § Jätehuolto ja varastointitilat	31
44.1 Jätehuolto	31
44.2 Varastointitilat	31
45 § Tontin lumet.....	31
46 § Hulevedet ja perustusten kuivatusvedet	31
9 Rakennuksen tai sen osan purkaminen.....	33
47 § Rakennuksen tai sen osan purkaminen	33
47.1 Yleismääräys	33
47.2 Selvitysvaatimukset.....	33
47.3 Purkamistyön toteuttaminen.....	33
47.4 Tontin siistiminen purkamisen jälkeen	33
10. Yleiset alueet, julkinen tila	34
48 § Puistot ja muut virkistysalueet, rannat ja laiturit.....	34
48.1 Puistot ja muut virkistysalueet	34
48.2 Julkisen tilan rannat ja laiturit.....	34
49 § Julkisen tilan rakennuskohteet	34
49.1 Puistot ja muut virkistysalueet	34
49.2 Alueelliset jätteiden keräyspisteet.....	34
11. Rakennustyön aikaiset järjestelyt	35

50 § Työmaan perustaminen, käyttö ja siistiminen	35
50.1 Työmaan perustaminen ja aitaaminen	35
50.2 Säilytettävä puusto.....	35
50.3 Työmaan siisteys.....	35
50.4 Työmaasta aiheutuvien haittojen vähentäminen ja torjuminen.....	35
50.5 Työmaan jätehuolto	35
50.6 Työmaan siistiminen töiden päätyttyä.....	35
51 § Melua aiheuttava työnteko.....	35
12. Rakennuskohteen ja ympäristön ylläpito	36
52 § Rakennuskohteen ja sen ympäristön hoitaminen	36
53 § Työajoneuvojen ja laitteiden säilyttäminen rakennuspaikalla.....	36
54 § Rakentamattomat tontit ja muut alueet.....	36
13. Yleiset ohjeet	37
55 § Kasvillisuus.....	37
55.1 Vieraslajit	37
55.2 Uhanalaiset lajit	37
55.3 Tonttikasvillisuus	37
56 § Puusto	37
14. Erinäiset määräykset, liitteet.....	39
57 § Rakennusjärjestyksen voimaantulo.....	39

1. Yleistä

Rakentamislaki 17.4 §

Rakennusjärjestyksessä olevaa määräystä ei saa soveltaa, jos yleis- tai asemakaavassa taikka Suomen rakentamismääräyskokoelmassa julkaistussa määräyksessä määrätään asiasta toisin.

High Grade -alueen alueelliset erityispiirteet

Tyrnävä sijaitsee korkealaatuisen siemenperunan tuotantoalueella eli High Grade -alueella. Alue on vapaa perunalle vaarallisista taudeista ja tuholaisista. Tuotantoalueen etu on eristäytynyt pohjoinen sijainti ja ankara talvi. Alueen ilmasto ja kivettömät hietamaat sopivat erinomaisesti perunan viljelyyn. High Grade -alueen erinomaisuus perustuu ennen kaikkea viljelymaiden puhtauteen.

Korkealaatuisen siemenperunan tuotantoalueen lainsäädännön tarkoituksena on turvata tuotantoalueen toimintaedellytykset ja siemenperunan tuotanto koko maan tarpeeseen ja edistää perunan tuotantoa. Lainsäädännön mukaan alueella tulee kaikessa perunantuotannossa käyttää sertifioitua perunasiemenluokan siemenperunaa. Ruokaperunan ja muun kuin siemenperunan tuotannossa tulee käyttää vähintään unionin E-luokan siemenperunaa. Toimijoiden tulee huolehtia perunan hyvän viljelytavan mukaisesta viljely- ja tuotantohygieniasta, kuljetusvälineiden puhdistamisesta sekä tuotantopaikan perunajätteiden turvallisesta käsittelystä ja hävittämisestä.

Ruokavirasto valvoo tuotantoalueen ammattimaista perunantuotantoa. Lainsäädäntö ei kuitenkaan erottele High Grade -erityisvaatimusten suhteen ammattimaista perunantuotantoa ja kotitarveviljelyä. On erityisen tärkeää, että myös kotitarvepalstalla noudatetaan hyvää viljelytapaa, käytetään ainoastaan sertifioitua siemenperunaa ja huolehditaan viljelyhygieniasta ja kasvijätteiden käsittelystä. Näin jokainen voi edistää hyvien kasvuolosuhteiden ja tuhooväpöydyksen säilymistä alueella.

Jotta alueen erityispiirteiden säilyminen voidaan varmistaa, on rakentamisen ja asumisen ohjeistuksen yhteyteen huomioon rakennusjärjestyksessä suosituksia, jotka huomioimalla ei vaaranneta puhtaita viljelymaita ja osaltaan voidaan turvata korkealaatuisen siemenperunan tuotantoalueen toimintaedellytyksiä. Näitä suosituksia käsitellään rakennusjärjestyksessä kohdissa 32.2 Pihan rakentaminen, Erityiset huomiot istutuksista ja viherrakentamisesta High Grade -alueella, 44.1 Jätehuolto, 55.1 Vieraslajit, Muut haitalliset lajit ja 55.3 Tonttikasvillisuus.

[Linkki Laki korkealaatuisen siemenperunan tuotantoalueesta 25.8.2016/744 /Finlex, Ajantasainen lainsäädäntö](#)

1 § Rakennusjärjestyksen tehtävä ja tavoite

Rakentamislain ja rakennusasetuksen sekä muiden alueiden käyttämistä ja rakentamista koskevien säännösten ja määräysten lisäksi kunnassa on noudatettava tämän rakennusjärjestyksen määräyksiä, jos oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa, asemakaavassa tai Suomen rakentamismääräyskokoelmassa ei ole asiasta toisin määrätty.

(Niillä asemakaavoitetuilla kaupunkialueilla, joita koskevat tarkemmat rakentamismääräykset liittyvät 22.5.2017 hyväksytyyn rakennusjärjestykseen (liite 1), on kyseisiä määräyksiä noudatettava siihen asti, kunnes niihin liittyvät asemakaavat on muutettu.)

2 § Rakennustapaohjeet

Rakentamisen ohjaamiseksi kunta voi antaa alueellisia tai koko kuntaa koskevia rakentamistapaohjeita. Ohjeiden on edistettävä alueen ominaispiirteisiin ja paikallisiin erityisolosuhteisiin sopivaa ja kestäväää rakentamista.

Aikaisempien rakennusjärjestyksien nojalla hyväksytyt rakentamistapamääräykset ovat voimassa tämän rakennusjärjestyksen mukaisina rakentamistapaohjeina.

3 § Rakennushankkeen ja toimenpiteen ennakkolausunnot

Kun rakennuskohde tai toimenpide sijoittuu arvokkaaseen ympäristöön tai suojeltuun kohteeseen, on hyvissä ajoin ennen toimenpiteeseen ryhtymistä selvitettävä yhdessä rakennusvalvontaviranomaisen kanssa eri tahojen lausuntotarpeet ja mahdolliset toimenpidettä rajoittavat tekijät.

4 § Määritelmiä soveltamisesta

Rakentamislaki 2 § Määritelmät

4) *rakennuskohteella* rakennusta tai rakennelmaa, jolla voi olla vaikutusta ympäröivään alueiden käyttöön ja jonka toteuttamisessa on otettava huomioon olennaisia teknisiä vaatimuksia, sekä erityistä toimintaa varten rakennettavaa aluetta, josta aiheutuu vaikutuksia sitä ympäröivien alueiden käytölle;

5) *rakennuksella* erillistä, kiinteää, paikallaan pysyttäväksi tarkoitettua, omalla sisäänkäynnillä varustettua kohdetta, joka sisältää katettua ja seinien erottamaa tilaa;

Asuinpientaloilla tarkoitetaan rivitaloja, kytkettyjä pientaloja, yksi- tai kaksiasuntoisia pientaloja.

Katos on rakennelma, jonka yhteenlasketuista seinäpinta-aloista on avointa vähintään 30 %

Rakennelmiksi luokitellaan kevytrakenteiset ja siirtokelpoiset rakennuskohteet kuten pienet vajat, kasvihuoneet, kesäkeittiöt, leikkimökit, jätesuojat sekä laitteet, kuten puistomuuntamot. Rakennelma ei käytä rakennusoikeutta.

Saunarakennuksella tarkoitetaan rakennusta, jonka huoneistoalasta yli puolet on saunaa palvelevia tiloja. Rakennuksessa voi olla takka muttei ruuanlaittomahdollisuutta.

2. Rakennuskohteen rakentaminen

5 § Rakennuskohteen sopeutuminen ympäristöön ja ympäröivään rakennuskantaan rakennuspaikoilla ja yleisillä alueilla

5.1 Yleiset määräykset

Rakennuskohteen tulee sopeutua ympäröivän alueen ominaispiirteisiin ja yleisesti noudatettuun rakennustapaan sijoituksen, koon, muodon, ulkomateriaalien, värityksen, valaistuksen sekä julkisivun jäsentelyn osalta.

Rakennuskohteen tulee muodostaa ympäristökuvaltaan ja suhteessa ympäröivään rakennuskantaan sopusuhtainen sekä alueen luonto-, maisema- ja historialliset arvot huomioon ottava kokonaisuus.

5.2 Tekniset laitteet julkisivussa

Julkisivuissa näkyvät ilmanvaihtokonehuoneet, niihin liittyvät laitteet ja kanavat sekä muut tekniset laitteet on suunniteltava maisemakuvaan ja rakennukseen sopeutuviksi.

5.3 Korjausrakentaminen

Rakennuskohteen julkisivujen korjaus- ja muutostöissä tulee pyrkiä vaalimaan rakennuskohteelle ominaista tyyliä ja piirteitä.

6 § Rakennuskohteen sijoittelu rakennuspaikalle

6.1 Yleiset määräykset

Palovaarallisen katoksen etäisyyden tulee olla vähintään 4 metriä naapurin rajasta.

Savusaunaa tai muuta palovaarallista rakennuskohdetta, kuten viljankuivaamo, ei saa sijoittaa 16 metriä lähemmäksi toisen omistamaa tai hallitsemaa maata eikä 20 metriä lähemmäksi rakennusta, joka on toisen omistamalla tai hallitseamalla maalla.

Palovaarallinen rakennuskohde tulee sijoittaa naapurin rajasta palomääräysten edellyttämällä tavalla.

6.2 Erityismääräys asemakaava-alueilla

Asemakaava-alueella katoksen tulee sijoittua rakennusalalle.

7 § Rakennuskohteen korkeusasema

7.1 Yleiset määräykset

Rakennettaessa epätasaisella rakennuspaikalle rakennus tulee sijoittaa maaston olosuhteet huomioiden niin, että maaston leikkaukset ja täytöt minimoidaan.

Jos sokkeli tai terassi jää maastollisista syistä korkeaksi, tulee se sopeuttaa ympäristöön.

7.2 Erityismääräykset asemakaava-alueilla

Rakennuskohteen korkeusaseman tulee sopeutua olemassa olevan ja suunnitellun ympäristön korkeusasemiin sekä katukorkeuteen ja muuhun kuntatekniikkaan.

Rakennuskohteen perustamissyvyyttä ja alinta lattiakorkeutta määriteltäessä on otettava huomioon viemäriverkoston padotuskorkeus, pohja- ja tulvaveden korkeus sekä perustusten kuivatusmahdollisuus.

Selvitysvaatimukset

Pääpiirustusten asemapiirustuksesta tulee riittävällä tarkkuudella esittää tontin ja ympäröivän alueen olemassa olevat ja suunnitellut korkeudet (esim. maanpinnan korkeudet, sokkeli- ja katukorkeudet).

Rakennusvalvontaviranomainen voi lupahakemuksen arvioimiseksi edellyttää luvanhakijalta, että tontin kulmapisteiden ja suunnitellun rakennuksen nurkkapisteiden sijainti ja korkeusasema merkitään tontille, kun lupahakemusta käsitellään.

8 § Tontin rajan ylittäminen katu- tai muulle yleiselle alueelle

8.1 Rakennuksen vähäiset ylitykset yleisille alueille

Mikäli rakennus voidaan asemakaava-alueella sijoittaa kadun vastaiselle tontin rajalle, rakennus ja sen rakennusosat saavat ulottua tontin rajan yli katualueelle tai erityisestä syystä muulle yleiselle alueelle seuraavasti:

- 1) rakennuksen perustusrakenteet maanpinnan alapuolella 1,5 metrin syvyyteen saakka 0,3 metriä ja maanpinnasta 1,5 metriä syvemmällä olevat perustusrakenteet 1,2 metriä
- 2) erkkerit, katokset, räystäät, parvekkeet ja muut vastaavat ilmassa olevat rakennuksen osat 1,5 metrillä; julkisen rakennuksen ja liikerakennuksen pääsisääntöjen katos voi ulottua kevyen liikenteen väylälle enemmänkin. Vapaan alikulkukorkeuden on oltava vähintään 4 metriä ja ajoradalla vähintään 5 metriä
- 3) tekniset laitteet, ulkoseinän lisäeristys, ulkoporras tai -luiska enintään 0,3 metriä
- 4) olemassa olevan rakennuksen uudet portaat tai luiska enintään 0,3 metrillä, milloin uudet portaat ovat tarpeelliset rakennuksen toimintojen muuttuessa ja portaita ei voida ilman kohtuuttomia vaikeuksia ja kustannuksia rakentaa tontille.

Ylityksistä ei saa aiheutua haittaa kadun tai muun yleisen alueen käytölle ja kunnossapidolle.

8.2 Rakennukseen kiinnitettävän vähäisen laitteen, suojan ja katoksen vähäiset ylitykset yleisille alueille

Rakennukseen kiinnitettävät laitteet, suojat ja katokset saavat ulottua katualueelle tai muulle yleiselle alueelle

- 1) myynti-, tiedotus- ja mainoslaite enintään 1 metriä
- 2) ikkuna- ja ovimarkiisit sekä terassien aurinko- ja sadesuojat ja katokset enintään 1,5 metriä

Vapaan alikulkukorkeuden on oltava vähintään 2,5 metriä.

Ylityksistä ei saa aiheutua haittaa kadun tai muun yleisen alueen käytölle ja kunnossapidolle.

9 § Tontin sisäisen rakennusalueen rajan ylittäminen

Rakennus ja rakennusosat saavat erityisestä syystä ulottua asemakaavassa määrätyn tontin sisäisen rakennusalueen rajan yli seuraavasti:

- 1) rakennuksen perustusrakenteet ja kellarin rakenteet maanpinnan alapuolella tarpeen mukaan
- 2) erkkerit, katokset, räystäät, parvekkeet, kuistit, portaat ja muut vastaavat rakennusosat enintään 2 metriä
- 3) ulkoseinän lisäeristys, tekniset laitteet ja muu vastaava tarpeen mukaan

Ylityksistä ei saa aiheutua huomattavaa haittaa ympäristölle tai naapureille.

10 § Maanalainen rakentaminen

Selvitysvaatimukset

Maan alle rakennettaessa on selvityksin varmistuttava, ettei rakentamisella ole vaikutusta ympäristössä jo olemassa olevien maanpäällisten eikä maanalaisten rakenteiden ja johtoverkostojen ja niiden käyttöturvallisuuteen.

11 § Rakennuspaikan ja rakennuskohteen osoitemerkitä

11.1 Yleiset määräykset

Rakennetun rakennuspaikan omistajan tai haltijan tulee asettaa kadulta, muulta liikenneväylältä ja tontin sisäiseltä liikennealueelta näkyvään paikkaan riittävän korkea osoitenumero ja mahdollinen porrashuoneen tunnus, joka selkeästi erottautuu taustastaan.

Milloin rakennus ei ulotu katuun, liikenneväylään tai tontin sisäiseen liikennealueeseen taikka sen välittömään läheisyyteen, osoitenumero tai sen osoittava ohjaus on sijoitettava tontille johtavan ajoväylän alkupäähän.

11.2 Erityismääräykset asemakaava-alueilla

Katujen kulmassa sijaitsevaan rakennukseen on molempien katujen puolelle asennettava kyseiselle kadulle vahvistettu osoitenumero.

Asemakaava-alueella osoitenumerot ja -kirjaimet on valaistava.

Porrashuoneen sisääntulokerroksessa tulee olla ulkoa päin luettavissa olevat huolto- ja isännöinti-palvelujen yhteystiedot.

12 § Rakennuspaikan ja rakennuskohteen valaistus

Tontin valaistusjärjestelyissä valolaitteiden sijoitus, suuntaus ja valoteho on sovitettava siten, että ne lisäävät alueen turvallisuutta ja viihtyvyyttä, eivätkä tarpeettomasti ja haitallisesti luo ympäristöönsä häiriövaloa.

Valaisinten tulee soveltua kunkin alueen ominaispiirteisiin, rakennukseen ja ympäristöön.

13 § Mainos- ja tekniset laitteet

13.1 Yleiset määräykset

Tontille tai yleiselle alueelle sijoitettava laitteen muodon, värityksen ja rakenteen sopeutua rakennukseen ja ympäristöön.

Laite on kiinnitettävä tukevasti eikä se saa haitata yleisen alueen käyttöä ja kunnossapitoa.

Laitteet on pidettävä kunnossa. Rikkinäiset laitteet on joko korjattava tai poistettava välittömästi.

13.2 Valaistut laitteet

Laitteen valoteho ei saa olla merkittävästi voimakkaampi kuin ympäristön valaistus.

Laite ei saa aiheuttaa estohäikäisyä tai syttyä ja sammua toistuvasti pimeällä eikä sen näytöllä saa esittää voimakkaasti välkkyviä kuvia.

13.3 Siirrettävät laitteet

Laitetta ei saa sijoittaa suojatien jatkeelle.

Siirrettäviä mainoslaitteita ei saa sijoittaa jalkakulkuun varatuille alueilla, ellei vapaan kulkutilan leveydeksi jää vähintään 3 metriä. Näiden mainoslaitteiden paikallaan pysyttäminen rajataan liikkeen aukioloaikaan. Pyöräteille ei saa asettaa mainoslaitteita.

Puistoihin ja muille virkistysalueille ei saa sijoittaa myynti- ja mainoslaitteita, ellei niille ole saatu asianmukaisia suostumuksia/lupia.

3. Erityiset määräykset rakentamisesta asemakaava-alueen ulkopuolelle

14 § Suunnittelutarvealueen määrittäminen

Tyrnävän peltolakeuksien alueet sekä Haurukylä–Meijerinkylä ovat alueidenkäyttölain 10 §:n (*maankäyttö- ja rakennuslaki/alueidenkäyttölaki 16 §*) tarkoittamaa suunnittelutarvealuetta. Suunnittelutarvealueen tarkoituksena on mahdollistaa rakennuslupaharkintaa laajempi mahdollisuus tarkastella rakentamisen edellytyksiä alueella, joka esimerkiksi tiivistyvän rakentamisen takia tai muusta syystä edellyttää yksittäistapauksessa saman tyyppistä pohdintaa kuin kaavoituksen yhteydessä.

Suunnittelutarvealue käsittää nykyisten asemakaavojen lievealueet, erityisten maisemaan ja rakennettuun ympäristöön liittyvien arvojen tarkastelun sekä liikenneväylän ja teollisuusalueiden läheisyyden vaikutusten tarkastelun. *Rajaus tarkentuu ehdotukseen.*

Vanhat rakennuspaikat, joilla ei ole vähäistä suurempaa suunnittelutarvetta, voidaan tapauskohtaisesti myöntää suoralla rakentamisluvalla. Suunnittelutarve arvioidaan rakennusvalvontaviranomaisen toimesta (Rakentamislaki 46§ Sijoittamisen edellytykset suunnittelutarvealueella).

15 § Rakennuspaikalle asetettavat vaatimukset

15.1 Yleiset määräykset

Rakennuspaikan on oltava sijainniltaan, muodoltaan, maastosuhteiltaan ja maaperältään sovelias sekä pinta-alaltaan rakentamiseen riittävä.

15.2 Selvitysvaatimukset

Rakennushankkeeseen ryhtyvän on selvitettävä etukäteen, soveltuuko kiinteistö rakentamiseen, kun otetaan huomioon suojelliset, kulttuurihistorialliset ja luontoarvot sekä ennusteet muuttuvista ilmasto-olosuhteista.

15.3 Asuinrakennuspaikkaa koskevat määräykset

Uuden asuinrakennuspaikan vähimmäispinta-ala asemakaava-alueiden ulkopuolella ja yleiskaava-alueilla, joissa ei ole rakennuspaikan kokoa koskevaa määräystä on 3000 m². Ranta-alueella rakennuspaikan rantaviivan vähimmäispituus on 50 m.

Rakennuspaikan pinta-alan vähimmäisvaatimus ei koske uudelleen rakentamista, korjaus- ja muutostyöistä eikä vähäistä lisärakentamista, jos rakennuspaikka pysyy samana ja rakentamisluvan myöntämisen edellytykset ovat muutoin olemassa.

16 § Rakennusoikeus, rakennuskohteiden koko ja käyttötarkoitus

16.1 Pysyvään asumiseen tarkoitettu asuinrakennuspaikka

Asuinrakennuspaikalle on sallittua rakentaa yksi enintään kaksiasuntoinen asuinrakennus sekä päärakennusta palvelevia talousrakennuksia. Asuinrakennuksen suurin sallittu kerrosluku on kaksi.

Asuinrakennuspaikan rakennusoikeus on 350 k-m².

Rakennusoikeus jakautuu seuraavasti:

- pysyvään asumiseen tarkoitettu yksi asuinrakennus 250 k-m² ja
- talousrakennukset 100 k-m².

Rakennuspaikan pinta-alasta saa rakentaa enintään 10 %.

Rakennusvalvonta- tai kaavoitusviranomaisen arvioi tapauskohtaisesti sopivan rakentamisen määrän rakennuspaikalle. Sallitun kokonaiskerrosalan määrä voi näin ollen olla myös vähäisempi kuin 10 %.

16.2 Pienteollisuus asuinrakennuspaikalla

Yli yhden hehtaariin asuinrakennuspaikalle muualla kuin arvokkaan kulttuuriympäristö-, maisema- ja ranta-alueella on sallittua rakentaa pienyritystoimintaa palveleva pienteollisuusrakennus seuraavien ehtojen

- 1) toiminta ei aiheuta häiriötä ympäristölle eikä toiminnasta synny ympäristöä pilaavaa tai rumentavaa varastointia ja
- 2) rakennuspaikka sijoittuu toimivien ja liikenneturvallisten tieyhteyksien varrelle eikä syntyvästä liikenteestä aiheudu merkittävää haittaa lähiympäristöön.

Pienteollisuusrakennuksen rakennusoikeus 300 k-m².

Rakennuksen pinta-alasta saa olla toiminnan edellyttämiä työ-, myymälä- ja toimistotiloja enintään 100 k-m².

16.3 Loma-asumisen rakennuspaikka ranta-alueella

Loma-asumiseen tarkoitettulle rantarakennuspaikalle on sallittua rakentaa yksi enintään yksi-asuntoinen vapaa-ajanasuinrakennus talousrakennuksineen.

Vapaa-ajan asuinrakennuksen suurin sallittu kerrosluku on I u 2/3.

Lupaa edellyttävien talousrakennusten tulee olla yksikerroksisia, sopusuhtaisia ja päärakennukseen nähden alisteisia.

Vapaa-ajan asuinrakennuspaikan rakennusoikeus on 260 k-m².

Rakennusoikeus jakautuu seuraavasti:

- yksi vapaa-ajanasuinrakennus 150 k-m²
 - vapaa-ajan asuinrakennuksessa voi olla katettu terassi, jonka koko voi olla enintään 30 % rakennuksen kerrosalasta
- erillinen saunarakennus 30 k-m²
 - saunarakennuksessa voi olla katettu terassi, jonka koko voi olla 15 m²
- erilliset talousrakennukset 50 k-m²
- venevaja 30 k-m²

Ensisijaisesti rakentamisessa noudatetaan rantojen (osa)yleiskaavan periaatteita rakennusoikeuden määrän, sijoittumisen, käyttötarkoituksen ja rakennuspaikan koon suhteen.

16.4 Loma-asumisen rakennuspaikka ei ranta-alueella

Loma-asumiseen tarkoitettulle rantarakennuspaikalle on sallittua rakentaa yksi enintään yksi-asuntoinen vapaa-ajanasuinrakennus talousrakennuksineen.

Vapaa-ajan asuinrakennuksen suurin sallittu kerrosluku on 2.

Vapaa-ajan asuinrakennuspaikan rakennusoikeus on 350 k-m².

16.5 Muut rakennuspaikat ranta-alueen ulkopuolella

Muille kuin rakennuspaikoille 16.1–16.4 saa rakentaa enintään 10 % rakennuspaikan pinta-alasta, kuitenkin enintään 350 k-m².

16.6 Kellari- ja ullakkotilojen rakentaminen

Asemakaava-alueen ulkopuolella saa rakennuksen pääasiallisen käyttötarkoituksen mukaisia tiloja sijoittaa maanpinnan alapuolelle tai ullakon tasolle, mikäli rakennus korkeusasemansa ja julkisivunsa suhteen sopeutuu rakennuspaikan maastomuotoihin sekä ympäristöön.

17 § Rakentamisen määrä, maatilarakentaminen

17.1 Rakentamisen määrä

Maatalous- ja yritystoimintakäytössä olevan maatilan talouskeskukseen voi saada luvan rakentaa siihen soveltuvia rakennuksia sen estämättä, mitä rakennusjärjestyksessä on säädetty rakennusten lukumäärästä, koosta ja kokonaisrakennusoikeuden määrästä. Tätä voidaan erityisesti pitää perusteltuna, mikäli se edesauttaa kulttuurihistoriallisten arvojen säilymistä. Rakentamisen määrä ratkaistaan lupaharkinnassa ottaen huomioon rakennuspaikan ominaisuudet.

17.2 Asuinrakentaminen

Maatilalle saa rakentaa yhden enintään kaksiasuntoisen ja kaksikerroksisen asuinrakennuksen talousrakennuksineen.

Asuinrakennuksen rakennusoikeus talousrakennuksineen on 350 k-m².

Edellä mainitun lisäksi sukupolvenvaihdokseen liittyen sallitaan rakentaa yksiasuntoinen ja yksi kerroksinen asuinrakennus talousrakennuksineen.

Asuinrakennuksen rakennusoikeus talousrakennuksineen on 200 k-m².

17.3 Majoitus- ja matkailurakennukset

Majoitus- ja matkailurakennusten rakentaminen kaavoittamattomalla ranta-alueella edellyttää myönteistä poikkeamislupaa rannan suunnittelutarpeesta.

18 § Eläinsuojat muualla kuin maatilalla

18.1 Rakentamisen määrä

Yli kahden hehtaarin asuinrakennuspaikalle on mahdollista rakentaa 1-3 hevosen tai ponin talli, mikäli rakennuspaikalla on riittävät ulkotarha- ja laidunalueet. Tallia, lannan varastointitiloja tai ulkotarhojen ruokinta- ja juottopaikkaa ei saa sijoittaa alle 50 metrin etäisyydelle vesistöä, talousvesikäytössä olevasta kaivosta tai lähteestä, alle 25 metrin etäisyydelle valtaojasta tai norosta eikä pohjavesialueelle, ellei maaperäselvityksin osoiteta, että tällaiselle alueelle sijoittaminen ei aiheuta pohjavesien pilaantumista tai sen vaaraa.

Useamman hevosen tai ponin ammattimaiseen tallitoimintaan liittyvästä rakentamisesta päätetään tapauskohtaisesti erikseen.

18.2 Etäisyysvaatimukset

Eläinsuojan, maneesin, lantalan ja ulkotarhan vähimmäisetäisyyden naapuritontin rajaan tulee olla vähintään 50 metriä ja laitumen 10 metriä, kun rajan tuntumassa on asutusta, päiväkotia, koulu tai muita häiriintyviä kohteita.

Linkki [Hevostalliohje /Oulun seudun ympäristötoimi, päivitetty 22.2.2024](#)

18.3 Muu eläimenpito

Eläintenpidosta on sovittava naapureiden kanssa ennen eläintenpitoon ryhtymistä.

Eläintenpidon ilmoitukset tehdään eläintensuojelulain mukaisesti – ilmoituksen tekee eläintenpitäjä.

Koirahäkit sijoitettava siten, etteivät ne aiheuta haittaa naapureille ja koirat eivät häiriinny liikkujista.

Linkki Valtioneuvoston asetus koirien, kissojen ja muiden pienikokoisten seura- ja harrastuseläinten suojelusta 8.7.2010/674 /Finlex, Ajantasainen lainsäädäntö

Linkki Eläinten merkintä ja rekisteröinti /Ruokavirasto, päivitetty 20.8.2024

Linkki Muistilista kesä- ja harrastekanojen pitäjälle /Ruokavirasto, päivitetty 16.9.2024

Linkki Ohjeita kanalan perustamiseen /Suomen siipikarjaliitto, 2024

Linkki Muistilista kesä- ja lemmikkilampaiden sekä vuohien pitäjälle /Ruokavirasto, päivitetty 16.9.2024

4. Rakentaminen ranta-alueilla

19 § Rakennuskohteen sopeutuminen ranta-alueille

Ranta-alueen määritelmä

Ranta-alueen leveys vaihtelee vesistön ja maasto-olosuhteiden mukaan. Ranta-alue ulottuu rantaviivasta sisämaahan päin niin pitkälle kuin asutuksella on vaikutusta väestöön. Ranta-alue ulottuu yleensä enintään 200 metrin päähän keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta.

Alueidenkäyttölaki 72 § Suunnittelutarve ranta-alueella

Meren tai vesistön ranta-alueeseen kuuluvalla rantavyöhykkeelle ei saa rakentaa rakennuskohdetta ilman asemakaavaa tai sellaista oikeusvaikutteista yleiskaavaa, jossa on erityisesti määrätty yleiskaavan tai sen osan käyttämisestä rakentamisluvan myöntämisen perusteena.

Luvanvaraisen rakennusten ja katosten tulee olla värisävyltään hillittyjä ja maisemaan sopeutuvia.

20 § Lupaa edellyttävän rakennuskohteen korkeusasema ranta-alueilla ja muilla alavilla alueilla

Tulviin varautumien rakentamisessa, Ympäristöopas 2014

Alin suositeltava rakentamiskorkeus tarkoittaa korkeustasoa, jonka alapuolelle ei tule sijoittaa kastuessaan vaurioituvia rakenteita. Tulvakorkeuden lisäksi tulee ottaa huomioon vesistön ominaispiirteistä ja rakennuksen käyttötarkoituksesta johtuva lisäkorkeus.

Suositus sisävesien rannoille:

Alimman rakentamiskorkeuden määrittämisessä lähtökorkeus on keskimäärin kerran 100 vuodessa sattuvan tulvan korkeus, johon lisätään harkinnanvarainen rakennustyyppistä sekä kunkin vesistön ominaispiirteistä ja aaltoiluvasta johtuva lisäkorkeus.

20.1 Yleiset määräykset

Rakentaminen on sijoitettava tulvavaara-alueiden ulkopuolelle tai tulvariskin hallinta on muutoin varmistettava.

Rakennettaessa ranta-alueilla on rakennushankkeeseen ryhtyvän otettava huomioon vedenpinnan korkeusvaihtelut riittävän suurella varmuudella. Rakennuksen korkeusasemaa määritettäessä tulee ottaa huomioon myös rakennuksen käyttötarkoitus, rakennustapa ja vesistön ominaispiirteistä johtuva lisäkorkeus (esim. jään työntyminen rantaan ja veden aaltoiluvaikutus).

20.2 Määräykset alimmista rakentamiskorkeuksista

Alueellinen elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus on määritellyt ranta-alueille alimmat suositeltavat rakentamiskorkeudet vaurioituville rakenteille. Järvien ja jokien rannoilla rakennus tulee rakentaa siten, että rakentamiskorkeus on vähintään 1 metriä tulvakorkeutta korkeammalla. Ellei tulvakorkeutta ole tiedossa, rakentamiskorkeus on järvien ja jokien rannoilla oltava vähintään 1,5 metriä ylävesirajaa korkeammalla.

21 § Vähimmäisetäisyydet rantaviivasta

Luvanvaraisen rakennuksen ja katoksen etäisyyden keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta tulee olla vähintään 25 metriä. Kantovesi-saunat voidaan sijoittaa vähintään 10 metrin etäisyyteen keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta.

22 § Saunalauttaa koskevia määräyksiä

Saunalautan paikallaan pysyttäminen edellyttää seuraavien ehtojen täyttymistä;

- 1) sijoittuu asuinrakennuspaikan pihapiirin välittömään yhteyteen,
- 2) ei sijoitu suojellulle tai muutoin herkälle vesistöalueelle,
- 3) tontin rantaviivaa on yli 50 metriä ja vastarannalle on matkaa yli 25 metriä,
- 4) saunalautta on yksikerroksinen, enintään 3 metriä korkea ja lautan kokonaisala on alle 30 m²,
- 5) käyttö on tavanomaista retkeily-/virkistyskäyttöä,
- 6) paikallaan pitämisen enimmäisaika on 6 kk ja
- 7) julkisivujen värisävyt ja materiaalit ovat ympäristöön sopeutuvia ja hillittyjä.

5. Rakentamisen luvanvaraisuus

Rakentamislupaa edellyttävät rakentamislain perusteella (RakL 42 §, tulkinnat HE 139/2022)

Uuden rakennuskohteen rakentaminen edellyttää rakentamislupaa, jos kohde on:

- 1) asuinrakennus;
 - paikallaan pysytettävä asuntolaiva
- 2) kooltaan vähintään 30 neliometriä tai 120 kuutiometriä oleva rakennus;
- 3) kooltaan vähintään 50 neliometriä oleva katos;
- 4) yleisörakennelma, jota voi käyttää yhtä aikaa vähintään viisi luonnollista henkilöä lukuun ottamatta enintään kaksi kuukautta paikallaan pidettävää tapahtumarakennetta;
 - siirrettävä kioski, katsomo
- 5) vähintään 30 metriä korkea masto tai piippu;
 - 30 metriä korkea tuulivoimala, jonka lapojen korkein korkeus on yli 35 metriä
- 6) vähintään 2 neliometrin suuruinen valaistu mainoslaite;
- 7) energiakaivo;
- 8) erityistä toimintoa varten rakennettava alue, josta aiheutuu vaikutuksia sitä ympäröivien alueiden käytölle.
 - kaatopaikka-alue, aurinkopaneelikenttä, urheilualue kuten esim. golfkenttä

Rakentamislupa tarvitaan myös sellaiseen korjaus- ja muutostyöhön, joka on verrattavissa rakennusten rakentamiseen, sekä rakennuksen laajentamiseen tai sen kerrosalaan laskettavan tilan lisäämiseen. Rakennuskohdetta korjattaessa rakentamislupa tarvitaan, jos korjaus kohdistuu vähäistä merkittävämmässä määrin toimenpidealueessa todetun terveyshaitan poistamiseen, toimenpidealueen kantava rakenne on vaurioitunut tai korjaustoimenpiteet voivat vaarantaa rakennuskohteen terveellisyyden tai turvallisuuden taikka korjaamisella on merkittävää vaikutusta kaupunkikuvaan, maisemaan tai kulttuuriperintöön. Rakentamislupa tarvitaan myös korjaamiseen, joka kohdistuu rakennuskohteen olennaisiin ominaispiirteisiin. Korjaamiseen tarvitaan aina rakentamislupa, jos:

- 1) korjataan tai muutetaan kaavan tai lain nojalla suojeltua taikka historiallisesti tai rakennustaiteellisesti arvokasta rakennusta tavalla, jolla on merkittävää vaikutusta rakennuksen suojeltavalle tai rakennustaiteelliselle arvolle;
- 2) rakennuksen vaippaan tai teknisiin järjestelmiin liittyvällä korjaus- tai muutostyöllä voidaan vaikuttaa merkittävästi rakennuksen energiatehokkuuteen taikka energia- ja ympäristövaikutuksiin rakennuksen koko elinkaaren aikana;
- 3) muutetaan rakennuksen tai sen osan käyttötarkoitusta olennaisesti.

Lupaa edellyttää mm.

- jätevesijärjestelmän uusiminen
- asunnon jakaminen ja yhdistäminen
- kattomuodon muutos

24 § Luvanvaraisuudesta vapautetut uudisrakentamiskohteet ja niitä koskevat määräykset

24.1 Yleismääräys

RakL 42 §:n 2 momentissa tarkoitettuina vähäisinä hankkeina pidetään seuraavat ehdot täyttäviä rakentamiskohteita, jotka vapautetaan luvanvaraisuudesta.

24.2 Aidat ja niiden tukimuurit

Yleismääräykset

Aidan ja tukimuurin materiaali, muoto ja värisävyyn tulee olla alueelle ominainen ja soveltua maisemaan ja ympäröivään rakennuskantaan.

Aita ei saa muodostaa näkemäestettä kadulle tai tielle.

Luvanvaraisuudesta on vapautettu tonttien välisen aidan rakentaminen kiinteistöjen rajalle, kun tonttien haltijat ovat yhdessä sopineet tonttien välisen aidan rakentamisesta ja kunnossapidosta ja kun

- 1) asuintonttien aidan enimmäiskorkeus tukimuureineen on 1,6 metriä, (tukimuurin enimmäiskorkeus on 0,6 metriä),
- 2) teollisuus-, liike- ja varastotonttien aidan enimmäiskorkeus on 2,5 metriä ja
- 3) muiden tonttien aidan enimmäiskorkeus on 1,6 metriä.

Luvanvaraisuudesta on vapautettu kokonaan tontin puolelle sijoittuva katuun, puistoon ja muuhun yleiseen alueeseen rajoittuva aidan rakentaminen, kun kadun/tien vastainen aita ei aiheuta näkemäestettä ajotielle ja

- 1) kadun vastaisen aidan enimmäiskorkeus tukimuureineen on 1,2 metriä,
- 2) puistoa ja muita alueita vastainen aita tukimuureineen on enintään 1,6 metriä,
- 3) teollisuus-, liike- ja varastotonttien aidan enimmäiskorkeus on 2,5 metriä,
- 4) muiden tonttien aidan enimmäiskorkeus on 1,6 metriä,
- 5) aidan etäisyys on vähintään 1,5 metriä tontin rajasta ja
- 6) leikattavien pensasaitojen korkeus on enintään 2,5 metriä.

Suojellut kohteet, arvokkaat kulttuuriympäristöt

Vapautus luvanvaraisuudesta ei koske suojelukohteita.

24.3 Tukimuurit

Luvanvaraisuudesta on vapautettu tukimuurin rakentaminen kiinteistöjen rajalle naapurikiinteistön omistajan tai haltijan suostumuksella, kun tukimuurin korkeus on enintään 1,6 metriä.

24.4 Ilmalämpöpumput

Yleismääräykset

Ilmalämpöpumpun ulkoyksiköt tulee sijoittaa siten, etteivät ne heikennä ympärillä näkyvää maisemaa.

Suojellut kohteet ja arvokkaat kulttuuriympäristöt

Suojelluissa kohteissa ja arvokkaassa kulttuuriympäristössä lämpöpumpun ulkoyksiköitä ei saa sijoittaa kadun puoleiselle julkisivulle.

Luvanvaraisuudesta on vapautettu lämpöpumpun sijoittaminen muihin kuin suojeltuihin rakennuksiin.

24.5 Jätevesijärjestelmät

Luvanvaraisuudesta on vapautettu rakennuksen liittäminen vesihuoltolaitoksen tai jätevesiosuuskunnan verkostoon.

Luvanvaraisuudesta on vapautettu kiinteistökohtaisen jätevesijärjestelmän rakentaminen, kun

- 1) kysymyksessä on ns. harmaavesijärjestelmän rakentaminen, joka ei sijoitu pohjavesi- tai ranta-alueelle ja
- 2) rakennuksessa on ns. kantovesi ja se sijoittuu muualle kuin asemakaava-alueelle.

24.6 Julkisivuun kiinnitettävät laitteet

Luvanvaraisuudesta on vapautettu seuraavat toimenpiteet muualla kuin (aluemäärittely esim. suojellut alueet ja rakennukset)

- antennin sijoittaminen rakennuskohteeseen tai pihamaalle ja
- julkisivuun kiinnitettävän kilven asentaminen.

24.7 Laiturit

Luvanvaraisuudesta on vapautettu asuintontille sijoittuvan yhden pienehkön laiturin rakentaminen, kun laiturin pituus on enintään 15 metriä ja leveys enintään 2 metriä / pinta-ala enintään 30 m².

24.8 Kasvihuoneet ja kasvutunnelit

Luvanvaraisuudesta on vapautettu asemakaava-alueen ulkopuolella maatilan tilakeskuksen alueelle sijoittuva kasvihuone ja kasvutunneli edellyttäen, että ne eivät sijoitu valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaan kulttuurimaiseman alueelle.

24.9 Lantalat, lietesäiliöt ja laakasiilot

Luvanvaraisuudesta on vapautettu asemakaava-alueen ulkopuolella maatilan tilakeskuksen alueelle sijoittuva kattamaton lantala, lietesäiliö ja laakasiilo.

24.10 Siilot ja varastointisäiliöt

Luvanvaraisuudesta on vapautettu asemakaava-alueen ulkopuolella maatilan tilakeskuksen alueelle sijoittuva siilo ja varastointisäiliö, kun siiloja on enintään 2 kpl ja niiden kokonaiskorkeus on enintään 15 metriä.

24.11 Liikuteltavat laitteet

Luvanvaraisuudesta on vapautettu tontille sijoitettavan tavanomaista retkeily- ja virkistyskäyttöä palvelevan liikuteltavan laitteen paikallaan pysyttäminen, kun

- 1) siirrettävä laite on enintään 3,5 metriä korkea ja sen kokonaisala on alle 30 m²,
- 2) julkisivujen värisävyt ja materiaalit ovat ympäristöön sopeutuvia ja hillittyjä ja
- 3) paikallaan pitämisen enimmäisaika on 6kk.

24.12 Aurinkosähköjärjestelmät

Luvanvaraisuudesta on vapautettu aurinkosähköjärjestelmät, joiden kokonaisteho on alle 1 MW.

Aurinkopaneelientäät tulee sopeuttaa rakennukseen yhtenevällä tavalla siten, etteivät ne heikennä ympäristökuvaa. Suojelluissa kohteissa ja ranta-alueella paneelin pinta ei saa aiheuttaa ympäristöön liiaksi heijasteita.

24.13 Rakennukseen liittyvät katokset

Luvanvaraisuudesta on vapautettu katoksen rakentaminen rakennukseen kiinni, kun

- 1) katokset ulottuvat enintään 4 metrin etäisyydelle kiinteistön rajasta,
- 2) rivitaloissa katosten tulee olla tyyliltään ja ulkonäöltään yhteneväiset ja
- 3) tarvittaessa palo-osastoitu palomääräyksiä noudattaen.

24.14 Muuntamot ja muut sähköverkkoa palvelet rakennelmat

Luvanvaraisuudesta on vapautettu tavanomaiset sähköverkkoon liittyvät pylväs- ja puistomuuntamot sekä kaappirakenteet seuraavin edellytyksin:

- 1) puistomuuntamot sijoitetaan vähintään 4 metrin etäisyydelle naapurin vastaisesta rajasta,
- 2) puistomuuntamoiden sijoittamisessa huomioidaan teiden ja katujen suojaetäisyydet ja
- 3) muuntamoiden ja laitteiden sijoittamiseen on maanomistajan kirjallinen lupa.

25 § Luvanvaraisuudesta vapautettavat korjaus- ja muutostyöt ja niitä koskevat määräykset

25.1 Yleismääräys

RakL 42 §:n 2 momentissa tarkoitettuina vähäisinä hankkeina pidetään seuraavat ehdot täyttäviä rakentamiskohteita ja -toimenpiteitä, jotka vapautetaan luvanvaraisuudesta.

25.2 Asuinrakennusten terassien ja parvekkeiden lasittaminen

Luvanvaraisuudesta on vapautettu terassin ja parvekkeen lasittaminen, kun

- 1) lasituksesta on avattavissa vähintään 30 % ulkoilmaan rajoittuvasta osasta ja
- 2) terassit ja parvekkeet ovat osastoituja palomääräysten edellyttämällä tavalla.

Suojellut rakennukset ja alueet

Vapautus luvanvaraisuudesta ei koske suojeltuja rakennuksia, eikä alueita, joita koskee aluesuojelumerkintä.

25.3 Savupiiput ja tulisijat

Luvanvaraisuudesta on vapautettu uuden savupiipun ja tulisijan asentaminen olemassa olevan vastaavanlaisen tilalle.

25.4 Julkisivun ja katon värisävyn ja (materiaalin) muutokset

Julkisivun ja katon värisävyn tulee olla alueelle ja rakennusajankohdalle ominainen.

Luvanvaraisuudesta on vapautettu rakennusten julkisivun ja katon värisävyn muutokset muualla kuin asemakaava-alueilla.

Luvanvaraisuudesta on vapautettu asemakaava-alueilla rakennusten julkisivun ja katon värisävyn muutokset, kun noudattaa kaavamääräyksiä ja rakennustapaohjeita.

Suojellut rakennukset ja alueet

Vapautus luvanvaraisuudesta ei koske suojeltuja rakennuksia, eikä alueita, joita koskee aluesuojelumerkintä.

6. Rakentaminen erityisalueilla

26 § Arvokkaat ja suojellut ympäristöt ja kohteet

26.1 Arvokkaan kulttuuriympäristöalueen ja kohteen määritelmä

Arvokkailla kulttuuriympäristöalueilla ja -kohteilla tarkoitetaan seuraavia alueita ja kohteita:

- 1) museoviraston tekemään inventointiin perustuvat valtakunnallisesti arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt (RKY),
- 2) valtakunnallisesti merkittävät maisema-alueet (VAMA),
- 3) maakuntakaavassa osoitetut maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöt, jotka käsittävät sekä maisema- että rakennetun kulttuuriympäristön alueita,
- 4) kulttuuriympäristön hoitosuunnitelmassa osoitetut paikallisesti arvokkaat rakennuskohteet ja -alueet,
- 5) asema-, yleis- ja osayleiskaavoissa osoitetut maisemallisesti tai kulttuuriympäristöllisesti arvokkaat alueet ja alueen osat, jossa rakennettu ympäristökuva säilytetään ja
- 6) yleis- ja osayleiskaavoissa osoitetut erilliset arvokkaat rakennukset tai muut kohteet sekä
- 7) kirkkolailla suojellut kohteet.

26.2 Eritysalueen yleiset määräykset

Arvokkaille kulttuuriympäristö- ja maisema-alueille rakentamista suunniteltaessa on erityistä huomiota kiinnitettävä rakennuskohteen sijoittumiseen ympäristöön, maisemaan, rakennuskantaan ja alueen ominaispiirteiden säilyttämiseen niin, että kulttuuriympäristö- ja maisema-arvot säilyvät. Määräys ei koske RakL 42 § perusteella luvanvaraisuudesta vapautettuja rakennuskohteita.

Alueella olevaa rakennuskantaa ja pihapiirejä tulee säilyttää ja korjata perinteitä vaalien. Rakentamisen tulee tapahtua alueen kulttuurihistoriallisia ja maisemallisia arvoja korostetusti huomioiden.

26.3 Suojellun rakennuksen määritelmää

Kun kaavamääräys tai suojelupäätös kieltää rakennuksen julkisivun tyylin ja ominaispiirteiden muuttamisen, tällaisiksi tyylin ja ominaispiirteiden muuttamiseksi katsotaan rakennuksen julkisivun, katon, ovien ja ikkunapuitteiden ja -karmien materiaalin, värityksen sekä ikkunajon muuttaminen.

Kun suojelu koskee rakennuksen sisätiloja, tyylin ja ominaispiirteiden muuttamiseksi katsotaan sisäkaton, seinien, lattian, listojen, helojen ja valaisinten sekä kiinteiden kalusteiden muuttaminen.

26.4 Selvitysvaatimukset

Rakennettaessa uudis- tai lisärakennus sellaiselle tontille, jonka asemakaava on ollut voimassa yli 13 vuotta, on selvitettävä tontin mahdolliset kulttuuriarvot.

Kun toimenpide kohdistuu arvokkaaseen kulttuuriympäristökokonaisuuteen tai kohteeseen tai suojeltuun rakennukseen, on ennen kaupunkikuvaan vaikuttavien toimenpiteiden toteuttamista, käyttötarkoituksen tai sisätilojen muuttamista oltava hyvissä ajoin yhteydessä rakennusvalvontaviranomaiseen sekä pyydettyä museoviranomaisen lausunto muutoshankkeesta ja kohteen kulttuurihistoriallisesta arvosta.

27 § Rakentaminen pohjavesialueilla

27.1 Pohjaveden suojelu ja pilaantumisen estäminen

Pohjaveden suojeluun ja pintavesien pilaantumisen ehkäisemiseen on kiinnitettävä erityistä huomiota pohjavesialueilla sekä vedenhankintavesistöjen valuma-alueilla rakennustöitä tehtäessä.

Ainoastaan puhtaiden hulevesien imeyttäminen alueelle on mahdollista.

Maata kaivettaessa pohjaveden ylimmän pinnan ja maanpinnan välille on jätettävä riittävä suojakerros ja täyttöjä tehtäessä täyttöainesten on oltava laadultaan täyttöön soveltuvia puhtaita maa-aineksia.

27.2 Selvitysvaatimukset

Rakentamista suunniteltaessa on tarvittaessa tutkittava rakentamisen vaikutukset pohjaveden laatuun, korkeusasemaan ja virtauksiin.

Rakentaminen tärkeillä pohjavesialueilla ja pohjaveden pysyvä alentaminen edellyttää pohjaveden hallintasuunnitelmaa ja tarkkailuohjelmaa.

27.3 Maalämpökaivojen sijoittaminen pohjavesialueilla

Maalämpökaivojen sijoittaminen pohjavesialueelle edellyttää vesilain mukaista lupaa.

28 § Pilaantunut maaperä

28.1 Selvitysvaatimukset

Jos tontin tai ympäröivän alueen maaperä on pilaantunut tai sen epäillään pilaantuneen, maaperä on tutkittava.

28.2 Ilmoitusvaatimus

Pilaantuneesta maa-alueesta ja sen puhdistamisesta on ilmoitettava valvontaviranomaiselle.

28.3 Määräys

Pilaantunut maaperä on puhdistettava rakentamiseen soveltuvaksi ennen rakentamiseen ryhtymistä.

29 § Haitalliset yhdisteet

29.1 Ilmoitusvaatimus

Jos rakentamiseen liittyvän suunnittelun tai rakennustyön aikana havaitaan haitallisia yhdisteitä (esim. radon ja arseeni), on siitä viipymättä ilmoitettava valvontaviranomaiselle.

29.2 Selvitysvaatimukset

Erityissuunnitelmissa tulee esittää rakenteelliset ratkaisut radonin torjumiseksi ja joilla huolehditaan siitä, ettei rakennettavien uusien ja peruskorjattavien asuin- ja työtilojen huoneilman radonpitoisuus ylitä valtakunnallisia ohjearvoja.

29.3 Määräys

Jos maaperän puhtautta ei ole pystytty tehtyjen tutkimusten perusteella yksiselitteisesti selvittämään, rakennusvalvontaviranomainen voi määrätä luvanhakijan varmistamaan rakennuksen alapohjarakenteiden ja ilmanvaihdon suunnittelulla, että maaperässä mahdollisesti olevat haitalliset yhdisteet eivät pääse rakennuksen sisätiloihin.

29.4 Happamat sulfaattimaat

Happamat sulfaattimaat muodostuvat sulfidimaiden kuivatuksen seurauksena, kun maa-aineksen luontaiset sulfidimineraalit altistuvat ilmalle ja siten hapettaville olosuhteille. Kun sulfidit hapettuvat sulfaateiksi, muodostuu happamia ja metallipitoisia vesiä, jotka kulkeutuessaan ympäristöön voivat aiheuttaa haittaa vesieliöille, kuten kaloille ja pohjaeläimille.

Kaikessa maankäytössä, oli kyse rakentamisesta, ojituksesta tai muusta kaivutyöstä, on tärkeää tarkistaa, esiintyykö alueella potentiaalisia happamia sulfaattimaita, joita tulisi ottaa huomioon jo

suunnitteluvaiheessa. Happamille tai potentiaalisesti happamille sulfaattimaille rakennettaessa on myös tarkastettava, voivatko maaperän ominaisuudet aiheuttaa korroosioriskiä betonirakenteille.

Rakennushankkeeseen ryhtyvän on tarvittaessa selvitettävä happamien sulfaattimaiden esiintyminen rakennuspaikalla. Rakennettaessa alueille, joilla todetaan happamia sulfaattimaita, tulee rakennuksen korkeusasema ja kuivatus suunnitella niin ettei toimenpiteistä aiheudu haittaa veden laadulle.

Happamat sulfaattimaat on huomioitava pohjatutkimuksissa ja perustamistapaselvityksissä.

Linkki [Happamat sulfaattimaat -karttapalvelu /GTK](#)

30 § Puisten perustusrakenteiden huomioon ottaminen

30.1 Yleiset määräykset

Alueilla, joilla rakennusten perustamiseen on käytetty puupaalutusta tai muita puisia rakenteita, rakentamisella ei saa haitallisesti muuttaa vallitsevia pohjaveden pinnan tasoja eikä estää pohjaveden virtausmahdollisuuksia.

Mahdollisimman laaja osa tontista tulee toteuttaa vettä läpäisevällä pintamateriaalilla.

30.2 Selvitysvaatimukset

Rakennustyön aikaiset pohjaveteen kohdistuvat lyhytaikaisetkin muutokset edellyttävät asiantuntijan laatimaa pohjaveden hallintasuunnitelmaa ja siihen liittyvää pohjaveden tarkkailuohjelmaa.

31 § Melun ja värinän huomioiminen

31.1 Yleiset määräykset

Rakennuksen suunnittelussa ja rakentamisessa on kiinnitettävä erityistä huomiota rakennukseen ulkoapäin tunkeutuvan melun, runkomelun sekä värinän torjuntaan rakennuksen käyttötarkoitus huomioiden.

Maanteiden ja katujen läheisyydessä rakennuspaikan maaperään liikenteestä mahdollisesti aiheutuva värinä tai runkomelu tulee ottaa huomioon rakennusten sijoittamisessa ja rakenteiden suunnittelussa.

31.2 Selvitysvaatimukset

Liikenteen aiheuttamat maaperän värinätasot tulee selvittää tarvittaessa mittauksin.

Rakennettaessa tie- tai katumelualueille tulee tarvittaessa ennen rakennuksen käyttöönottoa todentaa ääneneristävyyden riittävyys melumittauksella.

32 § Voimalinja- ja kaasuputkialueet

Rakentaminen suur- ja keskijänniteverkon johtoalueelle on kiellettyä. Asuinrakennusten rakennuspaikasta/tontista tulee vähintään 2000 m² sijaita suurjänniteverkon johtoalueen ulkopuolella. Sähköturvallisuuden takaamiseksi on rakentamisesta em. etäisyyksiä lähemmäs johtimia jo suunnitteluvaiheessa otettava yhteys verkkoyhtiöön.

Voimajohtoaluetta ei tule myöskään käyttää oleskelualueena. Johtoalue muodostuu johtoaukeasta ja reunavyöhykkeestä. Alueen leveys riippuu johdon jännitteestä yleensä seuraavasti:

- 400 kV:n johdon johtoaukean leveys 36 – 42 m
- 220 kV:n johdon johtoaukean leveys 32 – 38 m
- 110 kV:n johdon johtoaukean leveys 26 – 30 m

Yllä oleviin etäisyyksiin lisätään reunavyöhykkeen leveys, joka on 10 m johtoaukean molemmin puolin.

Rakennusta tai rakennelmaa ei saa sijoittaa maakaasu- tai vetyputkiston suoja-alueelle. Maankaivu- ja louhintatyöt kaasuputkien läheisyydessä tulee tehdä maakaasu- tai vetyputkiyhtiön ohjeiden mukaisesti.

7. Luonnon monimuotoisuus rakentamisessa

32 § Luonnon monimuotoisuuden huomioiminen kaikilla rakennuspaikoilla

32.1 Yleiset määräykset

Rakentamisen suunnittelussa tulee huomioida puiden ja viheralueiden säilyttäminen ja lisääminen.

Mahdollisimman suuri osuus rakennuspaikasta on pyrittävä säilyttämään viherpeitteisenä ja vettä läpäisevänä. Viherpeitteisyyteen luetaan myös viherkatot.

Rakennettaessa on pyrittävä säilyttämään puut, joiden kaataminen ei ole rakentamisen kannalta välttämätöntä.

32.2 Pihan rakentaminen

Rakentamattomat tontin osat tulee säilyttää ensisijaisesti mahdollisimman luonnontilaisina ja puustoisina.

Käsiteltävät piha-alueen osat tulisi mahdollisuuksien mukaan toteuttaa vettä läpäisevin kerroksin ja suosia niillä istutuksia ja viherrakentamista.

Istutuksissa ja viherkatoilla tulee suosia paikan kasvuolosuhteisiin sopivaa, monipuolista ja luontaista kasvilajistoa. Puiden ja pensaiden tulee olla luontaisia puu- ja pensaslajeja eli lajeja, jotka esiintyvät luontaisella levinneisyysalueellaan ja leviämispotentiaalillaan.

Puita ei saa istuttaa teknisten verkostojen päälle. Verkostojen suojavyöhykkeet tulee varmistaa verkoston omistajalta tai haltijalta.

Erityiset huomiot istutuksista ja viherrakentamisesta High Grade-alueella

Lumipalloheisin istuttaminen ei ole sallittua (55.1). Kotitarveviljelyssä tulee käyttää sertifioitua siemenperunaa (55.3).

32.3 Selvitysvaatimus

Rakentamishankkeeseen ryhtyvän on tarvittaessa selvitettävä lupahakemuksessa, miten uhanalaiset eliölajit otetaan huomioon rakentamisen tai muun toimenpiteen yhteydessä.

33 § Erityismääräykset asemakaava-alueilla

33.1 Yleiset määräykset

Asemakaava-alueella asuinpienaloitontin pinta-alasta tulee 45 % olla viherpeitteisenä ja vettä läpäisevää pintamateriaalia. Viherpeitteisyyteen luetaan myös viherkatot.

33.2 Pihan rakentaminen

Asemakaavassa istutettavaksi määrätyle sekä rakentamattomalle tontin osalle on istutettava tai siinä on säilytettävä puita ja pensaita vähintään 10 % tontin pinta-alasta.

34 § Erityismääräykset asemakaava-alueiden ulkopuolisilla alueilla

Peltoalueiden maisemaan vaikuttava rakentaminen tulee sijoittaa olemassa olevien pihapiirien ja metsäsaarekkeiden tuntumaan.

Avoimen peltoalueen ja näkyvän maaston korkeimpien kohtien käyttämistä rakennuspaikkana tulee välttää.

Rakentamisessa on pyrittävä säilyttämään rakennuspaikan kasvillisuus, pinnanmuodot sekä erityiset luonnonarvot.

35 § Erityismääräykset ranta- alueilla

35.1 Yleiset määräykset

Rakennuskohteiden rakentaminen on suunniteltava ja toteutettava siten, että tontin puusto ja muu kasvillisuus, pinnanmuodot sekä luonnonarvot säilyvät mahdollisimman luonnonmukaisina.

Luvanvaraisen rakennuksen sijainnin rakennuspaikalla ja etäisyyden rantaviivasta tulee olla sellainen, että rantamaiseman luonnonmukaisuus säilyy.

35.2 Pihan rakentaminen

Rakennuspaikalla tulee 20 metrin etäisyydellä rantaviivasta puusto pääosin säilyttää ja vain harventaminen on sallittua.

36 § Arvokkaat luontoalueet

Rakentamisessa ja piha-aluetta suunniteltaessa ja toteutettaessa on kiinnitettävä korostettua huomiota luonnonarvojen säilyttämiseen rakennuspaikalla.

37 § Lintuturvallinen rakentaminen

Rakennuskohteen ikkunoiden ja muiden lasiaiheiden kuten lasikaiteiden ja -seinien; koko, sijoitus, pintakuviointi, lasin ominaisuudet ja muut ratkaisut sekä rakennuskohteen valaistus on suunniteltava ja toteutettava siten, etteivät ne ohjaa lintuja törmäämään laseihin.

8. Piha-alueen rakentaminen

38 § Piha-alueen suunnittelu ja rakentaminen

38.1 Yleiset määräykset

Piha-aluetta suunniteltaessa ja rakennettaessa on huolehdittava, että siitä tulee tontin tai rakennuspaikan käyttötarkoituksen edellyttämällä tavalla käyttökelpoinen, terveellinen, turvallinen ja viihtyisä eikä se tuota haittaa naapureille.

38.2 Korjausrakentaminen koskeva erityismääräys

Olemassa olevan pihamaan käyttökelpoisuuta ja viihtyisyyttä tulisi mahdollisuuksien mukaan parantaa toteutettavien rakennustoimenpiteiden yhteydessä esimerkiksi autopaikka-alueiden, puiden ja istutuksien, leikki- ja oleskelualueiden ja piharakennelmien osalta sekä parantamalla piha-alueen esteettömyyttä.

39 § Piha-alueen korkeusasema

Piha-alueen korkeusaseman on sopeuduttava olemassa olevan ja suunnitellun ympäristön korkeussemiin siten, että se sopeutuu luontevasti naapurin, kadun ja muiden ympäröivien alueiden korkeusasemaan.

40 § Pengerrykset ja tukimuuri

Jos pihamaata on tarpeen tasata, se on ensisijaisesti toteutettava pengertämällä ja toissijaisesti tukimuureilla.

Pengertämistä tontin rajalla ei saa tehdä jyrkemmäksi kuin 1:3. Pengerrykset tulee sopeuttaa ympäristöön esim. istutuksin.

41 § Ajoneuvoliittymä ja liikennejärjestelyt, pelastustie

41.1 Ajoneuvoliittymä

Tontille tai rakennuspaikalle saa rakentaa yhden kadulle tai tielle johtavan ajoneuvoliittymän.

Erityisestä syystä rakennusvalvontaviranomainen voi sallia rakennettavaksi useamman ajoneuvoliittymän, mikäli se tontin tai rakennuspaikan käytön kannalta on perusteltua.

Ajoneuvoliittymässä on oltava riittävä esteetön näkemäalue.

Tonttiliittymän rakentaminen ja sen kunnossapito kuuluvat tontin omistajalle tai haltijalle.

Linkki [Ohje ajoneuvoliittymän rakentamiseen /Tyrnävän kunta, päivitetty 1.1.2025](#)

Asemakaava-alueilla

Ajoneuvoliittymän leveys asuntoalueilla saa olla enintään 6 metriä ja muilla alueilla enintään 10 metriä. Ajoliittymän pituuskaltevuus ei saa olla jyrkempi kuin 1:10.

41.2 Liikennejärjestelyjen turvallisuus

Tontin ajoneuvoliikenne ja esteettömät kulkuväylät on suunniteltava ja toteutettava siten, ettei niistä aiheudu vaaraa tai haittaa asukkaille, ympäristölle tai yleiselle liikenteelle.

Tontin autopaikat ja pihajärjestelyt tulee toteuttaa siten, että autoilla on kääntymismahdollisuus oman tontin alueella, jotta kadun tai tien liikenneturvallisuus ei vaarantuisi.

41.3 Pelastustie

Hälytysajoneuvoilla tulee olla pääsy riittävän lähelle rakennusta ja sen sisäänkäyntejä.

Pelastuslaitoksen nostokalustolla on oltava vapaa pääsy kolmikerroksisen tai sitä korkeamman rakennuksen lähelle siten, että pelastustoimenpiteet ovat mahdollisia. Pelastustielle tontin sisään-tulon yhteyteen on sijoitettava pelastustietä osoittava kilpi.

Pelastustien tulee olla vähintään 3,5 metriä leveä ja vapaan ajokorkeuden vähintään 4,5 metriä.

42 § Auto- ja polkupyöräpaikat

42.1 Moottoriajoneuvot ja sähköiset liikkumisvälineet

Ellei asemakaavassa ole toisin määrätty, tontille tulee rakentaa 1,5 autopaikkaa yhtä asuntoa kohden ja joista vähintään 10 % on nimettävä vieraspysäköintipaikoiksi.

Tontilta tulee uudis- ja muutosrakentamisen yhteydessä varata riittävästi tilaa myös kevyiden mopopautojen tms., moottoripyörien ja mopojen pysäköintiin sekä sähköautojen tai muiden sähköisten liikkumisvälineiden latauspisteille.

Esteettömyys

Asuinkerros- ja rivitalotonteille on rakennettava yksi autopaikka jokaista alkavaa 30 paikkaa kohden liikkumis- ja toimimisesteisille käyttäjille ja ne tulee sijoittaa niiden käytettävyyden kannalta tarkoituksenmukaisesti ja merkitä erillisin tunnuksin. Näiltä autopaikoilta on oltava liikkumis- ja toimimisesteisille soveltuva kulkuväylä rakennukseen ja sitä palveleviin tiloihin.

42.2 Polkupyöräpaikat

Tontilta on varattava riittävästi tilaa polkupyörien säilyttämistä varten ja ne tulee olla esteettömästi saavutettavissa sekä mahdollisuuksien mukaan rakennuksen sisäänkäynnin tuntumassa.

Asemakaava-alueet

Ellei asemakaavassa ole toisin määrätty on polkupyöräpaikkoja rakennettava seuraavasti:

Asuinrakennukset

Asuinkerros- ja rivitalotontilla polkupyörien säilytystilaa on oltava riittävästi asuntojen kerrosalaan nähden ja pääosa paikoista tulee sijaita pihatasossa olevassa katetussa ja lukittavassa tilassa. Ulkona sijaitsevat polkupyöräpaikat tulee olla runkolukitsemisen mahdollistavia.

Asuinkerrostalojen ulkoiluvälinevarastojen, pyörävarastojen tai sisäänkäyntien yhteyteen on varattava tilaa myös erikoispyörille.

Työ-, kokoontumis- ja liiketilat

Yksityisten ja julkisten lähipalveluiden sekä työ-, kokoontumis- ja liiketilojen tonteilla on oltava riittävästi pyöräpysäköintipaikkoja ja niiden määrä suhteutettava rakennuksen käyttöön, ohjeena sovelletaan RT-korttia 98-11207 tai vastaavaa tuoreinta ohjeistusta. Polkupyöräpaikat on sijoitettava esteettömästi saavutettaville ja mahdollisuuksien mukaan pääsisäänkäyntien läheisyyteen ja niiltä on oltava sujuva yhteys liikenneväylille. Polkupyöräpaikkojen tulee mahdollistaa runkolukitseminen ja vähintään kolmannes on rakennettava katetuiksi.

Linkki [Pyöräliikenteen suunnittelu, Väyläviraston ohjeita 18/2020 /Väylävirasto 16.12.2020](#)

42.3 Polkupyöräpaikat, korjaus- ja muutostyöt

Piha-alueeseen kohdistuvan rakennustoimenpiteen yhteydessä tulee mahdollisuuksien parantaa polkupyörien pysäköintiä ja säilytystä.

43 § Vesihuolto

Asuinkiinteistöä varten tulee olla käytettävissä riittävästi laadultaan talousvedeksi soveltuvaa vettä.

Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella sijaitseva kiinteistö on liitettävä laitoksen vesijohtoon, mikäli kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ei myönnä siihen vapautusta vesihuoltolaissa esitettyjen asioiden perusteella.

Linkki [Tyrnävän Vesihuolto /Tyrnävän Vesihuolto Oy:n verkkosivut](#)

Linkki [Temmes Limingan vesihuolto /Limingan Vesihuolto Oy:n verkkosivut](#)

44 § Jätehuolto ja varastointitilat

44.1 Jätehuolto

Jätteen keräysvälineet, jätekatokset, -aitaukset ja kompostit eivät saa rumentaa ympäristöä.

Keräysvälineitä, jätekatoksia ja -aitaukset eikä komposteja saa sijoittaa tonttiliittymän näkemäalueelle.

Keräysvälineet, jätekatokset, -aitaukset tulee sijoittaa paloturvallisuus huomioiden yhden perheen pientaloista ja paritaloista 4 metrin etäisyydelle. Tätä suurempi keräysvälineiden määrä edellyttää 8 metrin etäisyyttä tontilla olevista muista kuin, lupaa edellyttävistä rakennuksista ja katoksista.

Komposti on sijoitettava 5 metrin etäisyydelle naapurin rajasta. Naapurin suostumuksella sen voi sijoittaa lähemmäs rajaa. Elintarvikejätteille tarkoitettu komposti tulee olla lämpöeristetty ja haittaeläinsuojattu. Elintarvikkeita ei saa laittaa suoraa maahan tai puutarhajätteille tarkoitettuun kompostiin.

Erityiset huomiot puutarhajätteistä High Grade-alueella

Kotitalouksissa perunasta syntyvät jätteet on hyvä kompostoida oikein tai laittaa biojätteen keräykseen.

44.2 Varastointitilat

Ellei asemakaavassa ole toisin määrätty on pientalotonteille rakennettava ulkovarastointitiloja seuraavasti

- 1) omakoti- ja paritalossa vähintään 12 m² / asunto
- 2) rivitalossa vähintään 10 m² / asuinhuoneisto.

45 § Tontin lumet

Tontilta on varattava tontin lumien varastoinnille riittävästi tilaa. Lumia ei saa siirtää katualueelle. Lumien kaatopaikat eivät voi sijaita pohjavesialueella.

46 § Hulevedet ja perustusten kuivatusvedet

Tontille on rakennettava hulevesi- ja perustusten kuivatusvesijärjestelmä, josta vedet on imeytettävä kokonaan tai osittain omalla tontilla, jos maaperäolosuhteet sen sallivat ja jollei siitä aiheudu alueen rakennuksille kosteusvauriovaaraa.

Ne hulevedet ja perustusten kuivatusvedet, joita ei imeytetä tontilla, on johdettava tarvittaessa viivytämällä yleiseen hulevesijärjestelmään. Viivytyks on toteutettava ensisijaisesti luontopohjaisina ratkaisuna kuten painanteina, viivytyksaltaina tai vastaavina, ja toissijaisesti maanalaisena viivytyksratkaisuna.

Avo-ojia ei saa täyttää, ellei selvitetä ojan täyttämisen vaikutuksia oman tontin ja naapuritonttien hulevesienvesien johtamiselle ja haittojen syntymistä ehkäistä.

Hulevesiä ei saa johtaa jätevesiviemäriin.

Selvitysvaatimukset

Imeyttäminen tontilla edellyttää pohjatutkimusta ja sen perusteella tehtyä pohjarakennesuunnitelmaa.

Rakennuksen rakentamista ja peruskorjaamista koskevaan rakentamislupahakemukseen on liitettävä selvitys hulevesi- ja perustusten kuivatusvesijärjestelmän rakentamisesta tai olemassa olevasta järjestelmästä, sen riittävydestä, toimivuudesta ja kunnossapidosta.

9 Rakennuksen tai sen osan purkaminen

47 § Rakennuksen tai sen osan purkaminen

47.1 Yleismääräys

Rakennuskohteen osittaisessa purkamisessa ja korjaamisessa on otettava huomioon rakennuksen ominaispiirteet, eikä toimenpide saa harkitsemattomasti johtaa rakennuksen alkuperäisestä tyyllisestä poikkeavaan lopputulokseen.

47.2 Selvitysvaatimukset

Rakennusvalvontaviranomainen voi erityisestä syystä rakennuksen purkamisen sisältävää rakentamislupahakemusta tai erillistä purkamislupahakemusta käsitellessään edellyttää, että hakija toimittaa selvityksen rakennuksen ja sen sisätilan historiallisesta tai rakennustaiteellisesta arvosta.

47.3 Purkamistyön toteuttaminen

Purkamistyöstä ei saa aiheutua haitallisia melu-, pöly- tai muita vastaavia vaikutuksia ympäristölle.

Purkamistyössä tulee noudattaa kiertotalouden periaatteita. Rakennuksen osien uudelleenkäyttöä rakennuspaikalla tulee priorisoida suhteessa kierrätykseen.

47.4 Tontin siistiminen purkamisen jälkeen

Jos uuden rakennuksen rakentamista ei aloiteta välittömästi rakennuksen tai sen osan purkamisen jälkeen, niin tontti on viivytyksettä siistittävä purkamisen jäljiltä.

10. Yleiset alueet, julkinen tila

48 § Puistot ja muut virkistysalueet, rannat ja laiturit

48.1 Puistot ja muut virkistysalueet

Puistoihin ja muille vastaaville virkistysalueille rakennettavien rakennusten, rakennelmien, laitosten ja muiden rakenteiden julkisivupintojen, puistokäytävien ja -aukioiden pinnoitteiden sekä hulevesien hallintajärjestelmien on sovelluttava kunkin puiston tai muun vastaavan virkistysalueen luonteeseen.

48.2 Julkisen tilan rannat ja laiturit

Julkisen tilan rantaan sijoitettavien laiturien, aallonmurtajien ja muiden vastaavien rakennelmien tulee soveltua kunkin alueen ympäristön kuvaan ja rantamaisemaan.

Julkisen tilan laiturien tulee soveltua eri väestöryhmille.

49 § Julkisen tilan rakennuskohteet

49.1 Puistot ja muut virkistysalueet

Toreille, puisto- ja virkistysalueille rakennuskohteet on pyrittävä sijoittamaan siten, etteivät ne haittaa alueiden käyttöä ja kunnossapitoa tai niiden saavutettavuutta ja turvallisuutta.

49.2 Alueelliset jätteiden keräyspisteet

Julkiseen tilaan voidaan sijoittaa alueellisia jätteiden keräilypisteitä, kun sijoittaminen perustuu oikeusvaikutteiseen kaavaan tai hyväksytyyn katu- tai puistosuunnitelmaan.

11. Rakennustyön aikaiset järjestelyt

50 § Työmaan perustaminen, käyttö ja siistiminen

50.1 Työmaan perustaminen ja aitaaminen

Työmaa on, ottaen erityisesti huomioon jalankulkuliikenteen sujuvuus, erotettava ympäristöstään turvallisesti ja tarkoituksenmukaisesti, tarvittaessa aitaamalla.

Työmaa-aidan koon, rakenteen, materiaalin ja värin on sovelluttava ympäristöön.

50.2 Säilytettävä puusto

Työmaalla säilytettäväksi tarkoitettu puusto on suojattava asianmukaisesti työn ajaksi.

50.3 Työmaan siisteys

Työmaa on pidettävä hyvässä ja siistissä järjestyksessä.

Työmaalla materiaalit on säilytettävä suojattuina valmistajan ohjeiden edellyttämällä tavalla.

50.4 Työmaasta aiheutuvien haittojen vähentäminen ja torjuminen

Työmaata on hoidettava niin, ettei siitä aiheudu henkilö- ja omaisuusvahinkoja, liikenne- ja muita häiriöitä tai kohtuutonta muuta haittaa ympäristölle.

Kaikissa töissä ja toimissa on estettävä häiritsevän pölyn, kaivumaiden, lietteen, savun, hajun ja muiden haitallisten aineiden leviäminen ympäristöön. Työkoneiden poltto- ja voitelunesteiden ja muiden aineiden varastointi työmaalla on järjestettävä siten, ettei vaarallisia tai haitallisia aineita joudu ympäristöön ja maaperään.

Työmaalta ei saa johtaa vesistöön tai ojaan kiintoainetta tai lietettä tai haitallisia aineita sisältäviä hule- tai kuivatusvesiä. Työmaavesien käsittelyssä ja johtamisessa tulee noudattaa (vesihuoltolaitoksen/infra-palveluiden/ympäristönsuojelun) määräyksiä.

50.5 Työmaan jätehuolto

Työmaan jätehuollon on oltava suunnitelmallista. Työmaalla on oltava työmaan kokoon suhteutetut, riittävät tilat jätehuollon järjestämiseen.

50.6 Työmaan siistiminen töiden päätyttyä

Työn valmistumisen jälkeen tilapäiset työmaarakennukset, työmaa-aidat ja vastaavat työmaarakenteet on poistettava viipymättä ja työmaa-alue on siistittävä.

51 § Melua aiheuttava työnteko

Häiritsevää melua aiheuttava työnteko tulee ajoittaa ma-pe klo 07.00-22.00 ja lauantaisin 08.00-20.00 väliselle ajalle. Sunnuntaisin melua aiheuttavaa työtä tulee välttää.

12. Rakennuskohteen ja ympäristön ylläpito

52 § Rakennuskohteen ja sen ympäristön hoitaminen

Rakennusvalvontaviranomainen voi tarvittaessa järjestää kaupunginosa- tai aluekohtaisia tarkastuksia rakennetun ympäristön valvomiseksi. Tarkastuksen yhteydessä havaitut puutteet kirjataan ja ryhdytään asian vaatimiin toimenpiteisiin.

53 § Työajoneuvojen ja laitteiden säilyttäminen rakennuspaikalla

Asumista varten tarkoitettulla tontilla ei saa säilyttää sellaisia työajoneuvoja, työkoneita, laitteita tai tavaroita, joiden säilyttäminen ei perustu viranomaisen lupaan.

Pienuoneiden veneiden, asuntoautojen, asuntovaunujen ja muiden vastaavien kulkuneuvojen kausiluonteinen säilyttäminen tontilla on sallittua.

54 § Rakentamattomat tontit ja muut alueet

Rakentamattomia tontteja tulee hoitaa siten, että ne eivät rumenna ympäristökuvaa eikä niitä saa käyttää varastointiin tai ajoneuvojen säilytykseen eikä pysäköintiin asemakaavan vastaisesti.

13. Yleiset ohjeet

55 § Kasvillisuus

55.1 Vieraslajit

Haitalliset vieraslajit ovat luonnon monimuotoisuutta uhkaavia lajeja, jotka ovat levinneet ihmisen toimen vuoksi. Mikäli tontilla on haitallisia vieraslajeja, ne tulee hävittää ohjeiden mukaan. Yleisimpiä haitallisia vieraslajeja kasveista ovat alaskan- ja komealupiini, jättipalsami, jättiputki ja kurttturuusu.

Haitallisten vieraslajien leviäminen luontoon tulee estää. Vieraslajit lajeja, jotka ovat levinneet luontaisilta levinneisyysalueilta uusille alueille ihmisen mukana.

Linkki [Vieraslajit /Kansallinen vieraslajisivusto](#)

Erityiset huomiot muista haitallisista lajeista High Grade-alueella

Lumipalloheisin (Viburnum opulus) istuttaminen ei ole sallittua. Lumipalloheisi toimii talvehtimispaikkana papukirvalle, joka levittää perunakasvustoihin y-virustautia. Myös olevat lumipalloheisi-istutukset tulee hävittää.

55.2 Uhanalaiset lajit

Uhanalaiset lajit ovat elinympäristön muutosten takia katoamassa olevia kasveja ja eliöitä. Myös luontotyytit voivat olla uhanalaisia, kuten kedot ja hakamaat. Näitä suojellaan kansallinen lainsäädännön ja EU-säädösten kautta. Suurimmassa uhassa olevien lajien lisääntymis- ja levähdyspaikkojen heikentäminen on kielletty.

Linkki [Lajien ja luontotyyppien suojelu /Ympäristöministeriö](#)

55.3 Tonttikasvillisuus

Tontin kasvillisuus tulee pitää siistinä. Jos tontin reunoille istutetaan kasvillisuutta, tulee varmistaa, että siitä ei ole haittaa muille käyttäjille. Tulee myös varmistaa, että kasvillisuus ei aiheuta haittaa liikenneturvallisuudelle luoden näkymään katvealueita.

Tie- ja katualuetta vastaan pensasaita istutetaan vähintään 1,5 metrin päähän tontin rajasta omalle puolelle, jottei se vaikeuta tien tai kadun pitoa tai aita vahingoitu tietä hoidettaessa.

Erityiset huomiot perunan kasvatuksesta High Grade-alueella

Kasvatettaessa perunaa kasvimailla tai kasvatuslaitikoissa tulee käyttää alkuperältään sertifioitua siemenperunaa, jotta varmistetaan alueen pysyminen vapaana perunalle vaarallisista kasvintuhoajista.

Linkki [Siemenperunatuotannon High Grade -aluetta koskevat siemenperunavaatimukset /Ruokavirasto 14.2.2020](#)

56 § Puusto

Suureksi kasvavia puita ei tule istuttaa naapurin rajan tuntumaan edes naapurin suostumuksella, jos puut täysikasvuisina varjostavat naapurin tarpeettomasti. Puun oksiston ja juuriston tulee pysyä omalla tontilla koko puun eliniän, joten puun vähimmäisetäisyys naapurin rajasta tulee olla 5 metriä. Puun juuristo on yleensä suurempi kuin latvus, mikä tulee ottaa huomioon kiinteistöjen rajan läheisyydessä.

Rajoilla sijaitsevien puiden kaatamisesta ja hoidosta tulee sopia ensisijaisesti naapurin kanssa. Puu luokitellaan kuuluvan sille kiinteistölle, minkä puolella puun tyvi on.

Suureksi kasvavia puita ei tule istuttaa lähelle rakennuksia, koska puiden juuret voivat tukkia salaojan, lehvästö pitää julkisivun kosteana ja valon saanti ikkunoista voi heiketä oleellisesti. Myös ikkunoista avautuvien näkymien esteettömyys on huomioitava. Puun vähimmäisetäisyys rakennuksesta tulee olla 5 metriä.

Kiinteistön haltija on velvollinen huolehtimaan puun kunnosta, ja mikäli puu osoittautuu vaaralliseksi, tulee ryhtyä toimenpiteisiin. Ensisijaisesti asemakaava-alueilla puut pyritään säilyttämään ja välttämään aiheuttamasta häiriötä puun kasvulle mm. juuristoalueella. Puuston kuntoa tulee arvioida säännöllisesti.

Puiden kasvu vie aikaa. Varsinkin havupuut ovat hidaskasvuisempia lehtipuihin verrattuna. Tämä tulee huomioida puiden kaadon tarvetta arvioidessa. Vanhat, arvokkaat puut lisäävät kiinteistön arvoa. Puut tuovat tontille viihtyisyyttä, auttavat veden haihduttamisessa sekä lisäävät tontin monimuotoisuutta.

14. Erinäiset määräykset, liitteet

57 § Rakennusjärjestyksen voimaantulo

Tämä rakennusjärjestys tulee voimaan X.X.2025.

Tällä rakennusjärjestyksellä kumotaan kunnanvaltuuston hyväksymä 22.5.2017 voimaan tullut rakennusjärjestys.

Liitteet

1. Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet Tyrnävällä: Limingan lakeuden kulttuurimaisema ja Oulujokilaakson kulttuurimaisemat /Ympäristöministeriö
2. Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt RKY Tyrnävällä /Museovirasto
3. Pohjavesialueet Tyrnävällä /Vesi-fi:n karttapalvelu
4. High Grade -alue/Luke (Siemenperunan tuotantoalue, luonnonvarakeskus)

Tyrnävä. Mukavamman arjen kotikunta

2024